

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

„Mudra politika“.

(Konec.)

A da so sami Madjari in to madjarski matorji drugače mislili o hrvatskem pravu tudi po 1790. l., nego li danes misli poslanec Kršnjavi in drugovi njegovi, to nam pričata prva madjarska državnik: Fran Deak in Ludovik Košut. Leta 1861. govoril je Fran Deak znameniti govor o bodočih odnosih Hrvatske in Ogerske. On je pri tej priliki javno izrekel, da je združenje Hrvatske z Ogersko poglavitno zavisno od Hrvatov; da kadar bi Hrvatska hotela pridružiti se Ogerski pod onimi pogoji, ki bi se jej za njen narodni razvoj zdeli najkoristnejši, bi poslednja se temu udala; dočim, ako bi Hrvatska mislila, da je za njo naposled koristnejše — odcepljenje, „mi, rekel je Deak, ne bomo tega ovirali, niti sile uporabljali, tudi ako bi to bilo v naše moči, kajti prisiljena vez bi pri mejsobnej mržnji ne bila koristna niti za nas, niti za vas“. Isti Deak je rekel: „Mi ne gojimo nikake mržnje zaradi preteklosti, niti ne bi gojili mržnje, ako bi Hrvatska z ozirom na svoje interese, dala se zapeljati na pot, različen od našega. Mi zmatramo tri dežele Dalmacijo, Hrvatsko in Slavonijo svojimi zaveznicami, ki so svojevoli delile z nami dobro in zlo usodo. Mej nami ne more biti govora o prevagi ali podrejenosti, ne ob oni zvezi, ki obstaja v nas že stoletja in katera treba, da se učvrsti na podlagi vzajemnega sporazumljenja“. L. 1859. pisal je Košut svojemu prijatelju: Tebi je znano moje mnenje o Hrvatski. Hrvatje neso narodnost, ampak narod. Hoče li Hrvatska postati nezavisna, mi bomo v to privolili pod neznatnimi pogoji: carinsko unijo. Reki prosto voljo, da se združi s Hrvatsko ali z Ogersko, ali pa da postane svobodna pomorska luka“. Isti Košut v svojih spominih piše, da izjavlja ne samo v svojem, nego v imenu vsega madjarskega naroda, da Madjari Hrvate priznavajo za vezniki in brati in žele z njimi ponoviti združenje, ne kot „partes adnexae“, ampak kot „regnum socium“.

Avstrijska zgodovina nas uči, da so Madjari vse državne sisteme, ki se neso strinjale z njihovim zgodovinskim državnim pravom, zmatrali za prehodne

in pravno neveljavne; in zaradi tega s stališča svojega neso odstopili niti za stopinjo, dokler se neso dokopali do svojega današnjega položaja ter korakajo vedno dalje v svojih zahtevah. Nasproti pa se Hrvatje odpovedujejo svojemu pravu, oni priznavajo „status quo“, bodi kakor koli. Po tej logiki, ako jutri, v državi zavlada katera koli sistema, ki bi porušila ne samo zgodovinsko, nego tudi narodna prava, katera bi Hrvatski tudi ono avtonomijo, kolikor je danes uživa, bi se po hrvatskih „vladinovcev“ mnenji, taka sistema morala priznati zakonito in veljavno, trebalo bi se jej podvreči, ne da bi se iskali kaki pogoji, da se premeni. — Zares modra in preveč praktična politika!

O pouku in vzgoji gluhonemcev.

(Spisal J. H., učitelj na c. kr. gluhonemnici v Beči.)

(Dalje.)

Predložba vladna tudi zahteva, da obiskujó gluhonemi, oziroma slepi otroci tam, kjer se jih nahaja manj nego dvanajst, ljudsko šolo in se poučuje vspored s polnočutnimi, ter se jim daje še poseben pouk petih ur v tednu. Kolikor se razvidi iz predložbe, se bode zahtevalo, da se gluhonemci v ljudski šoli pravilno poučujejo, kakor v gluhonemnici. A tega ne bode mogoče doseči, ker ne bode tem načinom za to sposobnih učiteljev, kakor sem že dokazal, drugič pak zahteva ta pouk več časa nego 5 ur na teden. Ako bi pa ta uredba imela nalogo, da se naj gluhonemi otroci samo pripravljajo za kak zavod, potem bi stvari mnogo koristila, kajti učenci bi potem že prišli nekaj pripravljeni v zavod; učili bi se že bili n. pr. sedeti, malo risati, nekaj besed napisati, seštevati in odštevati do 20. — Učenec bi bil že reda in šole vajen, začelo bi se potem lahko takoj z izvajanjem glasov in ne trnilo bi se toliko časa. Tudi pojmov bi več imeli in lahko napisali imena znanih jim reči. Učenec bi bolje napredoval, ker bi že poznal vse črke in bi le trebalo, da se mu samo jedenkrat pokaže črka za izviti glas. Posebno v začetku so gluhonemci jako nerodni in si ne morejo zapomniti posamičnih črk, ter jih spojit z dotičnimi glasovi. Samo pripravljanje za kak zavod bodi naloga ljudski šoli in to nalogo ljudska šola lahko in brez posebnega truda reši. Ako se pa ljudski učitelji poprimajo pravilnega

pouka gluhonemcev, bomo kmalu obžalovali slabe posledke. Govor gluhonemcev se bode popačil. Česar se gluhonem otrok v začetku pouka navadi, to mu ostane. Izvajanje glasov se more prepustiti večjemu in posebnemu učitelju, inšče se gluhonemcu več škoduje nego koristi.

Saj se celo v Avstriji nahaja večja specialna šola za gluhonemce, iz katere dobimo včasih gluhonemega učenca, prebivšega že dve ali tri leta v tej šoli in vendar nema niti pojma o stvareh, ki ga obdajajo in kateri govori, da je groza. Kaj je vzrok temu? Učitelj, kateremu se je izročila ta šola, poslušal je baje nekaj tednov na gluhonemnici. — Potem umemo take uspehe! — Slabi uspehi pa gotovo niso v korist takim zavodom, ker se potem občnost ne zanima za nje. —

V dokaz mojemu dvomljenju o koristi v vladnej predlogi nahajajočih se naredeb še nekaj! Prišla mi je slučajno brošura v roke, katero je spisal I. K., učitelj na vadnici v Mariboru, pod naslovom: „Gluhomutec in nja izobraževanje, z navodom, kako gluhoneme otroke doma izrežati in v domači šoli poučevati.“ —

Pisatelj je nekaj tednov poslušal na gluhonemnici v Gradcu in že se čutil sposobnega, da je spisal „navod o pouku gluhonemcev“, a njegova brošura nam kaže, da sam še glavnih pravil pri pouku gluhonemib otrok ne pozna in ne ume, kako se posamični glasovi izvajajo. Treba mu je predočiti, da njegova teorija, katero predava na pripravnici, mu ne koristi nič in da bi bilo bolje, da si prisvoji prakso, predno pisari navode ali pa da stvar prepusti strokovnjakom. Učitelji gluhonemcev ne vzraščajo kar čez noč, kakor gobe po toplem dežju.

Sedaj, ko sem, kakor mislim, zadostno pojasnil mogoče posledke, treba je še, da slišimo mnenje, katero so že pred skoro tridesetimi leti imeli nemški veččaki o naših zadevah in razmerah. V „Organ-u“ listu zavodov za gluhonemce in slepce na Nemškem, od leta 1861., šte. 1 na strani 16. je čitati to-le: „C. kr. šolsko nadzorstvo na Dunaji meni, da ljudski učitelji rešijo lahko tiste gluhonemce, kateri se ne morejo vsprejeti po zavodih, iz njihovega žalostnega duševnega stanja. Pa brez dvoma se bode tudi tam kakor drugod skoro uvidelo, da dobrih uspehov ni pričakovati, in da ne preostaje drugčega, nego da se

LISTEK

Blóдне duše.

Roman.

Češki spisal Václav Beneš-Třebizský, preložil I. Gorňik.

Drugi del.

(Dalje.)

XII.

Glava gospoda župnika v Okrouhlini ni se še vse življenje toliko namislila, kakor za letošnje zime. Dopis prihajal je za dopisom, zdaj od okrajnega, zdaj od vrhnega urada. Gospodu župniku že ni teknila jed. Najzadnje korakale so skozi Podlesje tri stotnije pešcev, gospod župnik ukazal je, da so nesli častnikom, kar je imel najboljšega, privlekel je tudi od nekje dve lagvici Por. nčsna, katerega je nekada dobil za nauk, ki se je možila gospodičina predstojnikova, a vojakom se vendar ni mogel priljubiti. Videli so v župniku tudi potuhnjene Podlesca! — Vojaki so sicer odšli, a gospodu župniku ni bilo laglje: čisto nepričakovano zginil je iz župnije gospod kaplan, in zaman pričakovali so ondu njegove vrnitve.

Župnik pečatil je baš zopet pismo, ko je pridiral k njemu ves zasopljien cerkvenik.

„Kaj je novega, Fortunat?“

„Ali častiti gospod že veste, kam je šel gospod kaplan?“

Župnik zatajil je sapo, cerkvenik pa ni dolgo napenjal njegove radovednosti na škrpce.

„Pristopil je k upornikom! Tak gospod in se tako spozablja! To vemo zdaj gotovo. Tudi Jiříški Květ je zopet mej njimi, zdaj tudi s hčerjo!“

„Ali res? — Mej uporniki? — Tu imamo — tu imamo! Nečuvčna reč! — O tem pripovedovali si bodo še ljudje, ko bomo mi že segnili! Idite s tem le pisanjem na okrajni urad! Ah, ah, — to so zdaj časi! Bog, Bog naš! — Oskrunil je naš stan in sebe večno osramotil!“

Kmalu potem, ko je cerkvenik odšel, pridrdral je k fari kmetski voz, in Katra zaklicala je gospodu župniku: Z Bogom!“

„Kam?“

„V Jiřice.“

„Ali že zopet? In h komu?“

„Nisem vprašala.“

„Vedno in vedno. Le Jiřice! rekel je župnik

nejevoljno in začel manj hitro kakor navadno delati priprave za tako pot. Potem ogrnil se je s plaščem z robom v cel krog.

„Kdo je bolan pri vas?“ vprašal je sedši na voz zakrivaje se skrbno s koci.

„Gospod kaplan!“ odgovoril je voznik kratko in švignil po konjih.

Gospod župnik ni imel časa za novo vprašanje. Tako rekoč kakor blisk bili so v Jiřicah in še hip, in konja obstala sta pred Květovo hišo. Bilo je tako v njej, kakor bi ondu dolgo časa nihče ne bival. In vendar je seljak pustil konje in vso goved ondu. Pogledali so pač Jirasovi večkrat, a tuja skrb človeku nikdar ne priraste k srcu. Hlevi bili so odprti, goved zmršena in v konjušnji rezgetali so žalostno belci, da se nihče ne briga za nje, da so jim žlebi prazni že tretji dan. — Le na pragu sedelo je jedino bitje, pravi varuh vsega posestva. Bil je Lisec. Sedel je pri večnih vratih, kakor bi bil priklenen. Oči pa je imel povsod po dvorišču. nihče ni smel ničesar premakniti. Kadar pa je zalajal, bilo je vselej čuti, kakor da koga kliče, da se mu po nekom toži, in ker nihče ni prišel, povesil je za nekoliko časa glavo in pomigal z re-

posebni zavodi otvore, seveda ni treba predragih internatov, ampak otvorijo naj se eksternati, ki skoro polovico manje stanejo kakor oni, in v katerih se je pri nas z boljšim uspehom poučevalo kakor v onih." V tem odstavku je torej povedano, da so na Nemškem že pred tridesetimi leti vse to zavržli, kar hočejo pri nas zdaj upeljati. Gotovo je učila skušnja, da se s takimi uredbami ne doseže nič. Denar se zastoj potrosi, revežem pa vendar ni pomagano. Dolžnost človeštva pa je, da se jim pomaga in zato so se na Nemškem v vsaki deželi ustanovila podporna društva za gluhoemce in slepce, in utemeljili so se mesto internatov eksternati. Posamične dežele skrbje za plačo učiteljev, ter za šolska poslopja in njih ohranitev, podporna društva pa za hrano, stanovanje in obleko gojencev. Ti se dajo posamičnim družinam po dva in dva na hrano, in učitelji zavoda pazijo na to, da dobivajo njihovi učenci dobro hrano, sploh da se v teh družinah dobro vzgoje. Uspehi so, kakor se čita, jako dobri in večina učiteljev na Nemškem je za eksternate, kajti otroci uče se z drugimi ljudmi občevati v korist za njihovo prihodnje življenje, ker so prisiljeni, da občujejo s svojimi redniki v jeziku glasovnem, zato vsi prav dobro govorijo.

Mislím, da bi bilo to tudi na Avstrijskem mogoče in posebno manjše dežele bi na ta način prav lahko vse svoje gluhoemce preskrbovale. V Zagrebu so že lansko leto ustanovili podporno društvo za gluhoemce ter se bode začetkom prihodnjega šolskega leta otvorila gluhoemnica. (Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 11. decembra.

"Hlas Naroda" piše, da je dosedaj državno-zborska večina že dovolj dovolila vladi. Sedaj je pa tudi skrajni čas, da vlada spolni dolžnost svojo. Prišel je čas, ko morajo narodni zastopniki zahtevati, kar potrebuje narod češki in vlada ne sme odrekati njih zahtev.

"Zastavi" se piše iz Serajeva, da se mnogo govori o premembi osobja v bosenskej osrednji upravi, da se pa še nič ne ve, kdo da pojde in kdo da pride. Bošnjaki pa mislijo, da se valed prememb razmere v deželi ne bodo zboljšale, temveč rajši shujšale, kakor je navadno pri premembi uradnikov v Bosni.

Vnanje države.

Z Dunaja piše se "Novemu Vremenu", da Dunajska borza prosi, da bi jej avstrijska vlada dovolila na borzi kotovati **bolgarsko** posojilo. Na to opaža Peterburški dnevnik, da bi tako dovoljenje značilo indirektno priznanje princa Ferdinanda knezom bolgarskim. Iz tega, kako bode postopala Dunajska vlada v tej zadevi, se bode videlo, je li iskrena izjava njena, da radi dobrih odnosajev z Rusijo in zaradi miru evropskega hoče znižati simpatije do kneza Ferdinanda. "Fremdenblatt" ravnokar javlja, da je trgovinski minister že dovolil kotovanje bolgarskega posojila na Dunajski borzi, kar je vzbudilo nov vihar v ruskih listih.

Francoski listi pazno zasledujejo razvoj stvari na Ogerskem in se vesele, da je stališče ministrskega predsednika se precej omajalo. Tiszi ne morejo odpustiti, da je v zbornici odsvetoval rojakom svojim, da naj se nikar ne udeležujejo razstave francoske. Mej Boulangerjevimi pristaši je razkol. Večina jih je za zmerno postopanje, nekateri pa

vender zahtevajo odločnost. Sedaj hočejo sklicevati shode, na katerih se bode protestovalo proti temu, da je zbornica potrdila Jeffrinovo izvolitev, ki je dobil manj glasov nego Boulanger.

"Memorial diplomatique" je izvedel, da hoče Gladstone predlagati v dolnji zbornici, da se zopet snide parlament **angleški**, da naj vlada skliče shod zastopnikov velevlastij, na katerem bi se posvetovali o razoroženji. O razoroženji se je že pač marsikaj pisalo in govorilo, pa vse je bilo zaman. Tudi Gladstonov predlog zatorej ne sme pričakovati praktičnega uspeha.

Brazilijski cesar je tedni prišel v Evropo in sedaj je upanje, da izvemo kaj natančnejega ob uzroku brazilijskega preobrata. Dosedaj smo o tem dobili le nejasne kratke brzoglavne vesti, vse drugo, kar se je o preobratu pisalo, bila so pa samo uganja in časiške kombinacije. Danes moremo že navesti nekaj podrobnostij. Dopisnik francoskega lista "Gaulois" je imel pogovor z grofom d'Eu, kateri misli, da je cesar napačno storil, da je potrdil zakon, da se odpravi robstvo. S tem je zgubil naklonjenost konservativnih in protiliberalnih posestnikov, kateri na svojih plantažah za kavo potrebujejo robov. Hkratu se je začel pojavljati uporni duh v vojski, ki je postala druga država v državi. Vlada je morala biti vedno slabši ter vojski prijenjati v najnezmislnejših zahtevah. Da bi se mogla ustavljati vojski, osnovati je hotela vlada narodno gardo in to je bil začetek ustaje. Klicali so: "Proč z vlado, živela svoboda!" Sprva se je nameravala vreti le vlada, a kmalu so začeli klicati dijaki: "Živila republika!" Ta klic ponavljali so mlajši častniki in kmalu je bil splošen. Ko se je cesar vrnil iz Petropolis v Rio de Janeiro, hotel je senatorju Silveiri Martinsu naročiti, da naj sestavi novo vlado. Ta je pa videvši, da Fonseca že ima vso moč v rokah, predlagal cesarju, da naj se z njim pogodi, toda Fonseca je odgovoril, da je že prepozno, kajti republika je že proglašena. Poročila, ki so jih dobili drugi listi iz Lizbone, se v glavnih točkah ujemajo s tem poročilom. Iz njih izvemo, da sta vojni in pomorski minister hotela ukrepati neke naredbe proti nekaterim generalom in sumljivim polkom, ko je vlada bila zvedela, da se nekaj pri pravljja. Ko je bil ministerski svet je general Fonseca z vojsko zasel mesto. Ko je ministerstvo videlo, da je osamljeno, skušalo se je pogajati z vodjami ustaje, toda republikanci niso nič hoteli slišati o pogajanju. Ministri so vse sporočili cesarju v Petropolis, ki se je hitro vrnil v prestolnico. Republikanske čete so hitro obkolile cesarsko palačo in častnik je naznanil cesarju, da je začasna vlada osnovana in da je cesar ujetnik. Cesar mu je odgovoril, da se razmeram umakne in hoče z rodovino svojo potovati v Evropo, ter pustiti domovino svojo v nemiru. Celega polstoletja je kazal svojo udanost domovini. On in vsa rodbina njegova bodo hranili najnežnejše spomine na Brazilijo ter vedno gojili najsrčnejše želje za njeno veličje in blagostanje. Cesar smel je sprva občevati s prijatelji svojimi, a pozneje so mu to zabranili. Dne 17. novembra so ga zbudili zjutraj ob 1 uri in mu naznanili, da ima takoj odpotovati. Čez dve uri so cesarja že spravili na ladijo "Alagoas", ki je takoj odplula s cesarsko rodbino. Dne 15. novembra si je grofinja d'Eu, prestolonaslednica, jako prizadevala, da organizuje proti upor, pa se je kmalu preverila, da ni upati uspeha. Petinšestdesetletnico je cesar praznoval dne 2. decembra na krovu ladije in pil na razvoj in blagostanje Brazilije. Ko je cesar se približal Evropi, je spustil lastovico rekši: Leti, poslanec moj, v Brazilijo nesi moj pozdrav. Omeniti je, da niti cesar niti noben drug član cesarske rodbine ni vsprejel pokojnine, katero je ponujala brazilijska vlada. V Brazilijo se pa cesar ne bode drugače povrnil, če Brazilijani iz lastne inicijative izvijajo republikanom vladanje iz rok in ga nazaj pokličejo.

Dopisi.

Iz Središča 8. decembra. (Jos. Dogša t.)

Odpriča noč in dan so groba vrata. Alj dneva ne pové nobena prat'ka. Preširen.

Nemila in neizprosna Morana zahteva in pobira žrtev za žrtvo. — Dne 26. novembra t. l. naznanil nam je mrtvaški zvon s tužnim glasom, da je preminol zopet jeden iz naše sredine ter se preselil iz te "solzne doline" v boljšo in lepšo domačijo. Umril je namreč imenovanega dne v 56. letu svoje dōbe g. Josip Dogša, bivši tukajšnji tržan in trgovec. Meseca junija letošnjega leta zbolel je na želodci in jetrih in od tistega časa jele so ga njegove telesne moči vidno zapuščati. Iskal je pomoči pri najglasovitejših zdravnikih, a vse je bilo zaman! In kako rad bi še bil živel, kakó teška in britka mu je bila ločitev od žene in od svojih dveh majhnih otročičev! Pa ure njegovega življenja bile so štete. Božja vsemogočnost je ukrenila, poklicati ga tjakaj, kjer za zveličanca ni britkih tug in bolečin, kajti tamkaj "žalovanje grenko mine, potok solz se posuši". Pokojnik bil je mož blagega in dobrega srca. Siromakom je rad pomagal, in pri-poveduje se, da je čestokrat blago (usnje, s kojim je tržil), revnemu kupovalcu pod ceno prepustil. V narodnem oziru je bil plemenit in neomahljiv značaj, ki ni samó s pustimi besedami, temveč tudi v dejanji vedno in povsod kazal, kakó rad bi tudi on po svojih močéh pripomogel slovenskemu narodu do večje veljave in sreče.

Pokojni Jože bil je znan kot vesel in šaljiv človek. Dovtipnost njegova — ki ga je pa v času bolehanja popolnoma zapustila — pridobila mu je mnogo prijateljev in v družbi, ki je imela v svoji sredini "Dogšo Joža", vladala je gotovo splošna veselost, prava židana volja. Pa saj v Središču in v Ormoži tudi ni bilo veselice, kolje bi se Dogša udeležil ne bil, dá, še celo v oddaljene kraje se je vozil k raznim narodnim svečanostim. Petje ljubil je nad vse. "Kjer ga petja ni, tam me nič ne veseli", tako se je račil večkrat izraževati. Bil je tudi sam dober pevec in ko se je v prejšnjih letih v našem trgu petje bolj gojilo kot dandanes, zahajal je pokojnik vedno in redno k pevskim vajam.

Ves čas obstanka našega bralnega društva "Edinost" bil je Dogša njen odbornik; prejšnji čas opravljal je službo blagajnika, zadnji dve leti pa je preskrboval posel knjižničarja. Pokojnik je bil do začetka svojega bolehanja tudi vedno marljiv ud tukajšnjega ognjegasnega društva.

Kako so rajncega farani in drugi, ki so ga poznali, čislali, pokazalo se je pri njegovem pogrebu dne 28. minolega meseca. Velika množica domačih prebivalcev, trije duhovniki, ognjegasno društvo Središko in corpore (tudi Ormoško je bilo zastopano po načelniku in njega namestniku) več gospōde iz Ormoža ter mnogo ljudij iz sosednih fār spremljalo ga je na zadnji njegovej poti. Tužne melodije svirala je domača godba, z ginljivimi besedami poslavljaj se je po končanih pogrebnih molitvah v imenu sorodnikov, prijateljev in znancev od pokojnika tržan g. Ivan Kolarič, milo glasila se je nagrobna Središkega pevskega zbora, pri katerem je rajniki toli in tolikrat z veseljem sodeloval.

pom . . . Ljubeznjiva, zvesta žival! In kolikokrat na dan zalajal je tako žalostno!

"Ali bode te na stvori izstopili, častiti gospod?"

"Tu; — takoj!"

Gospod župnik za hip ni niti opazil, kdo ga je nagovoril. Mej potjo in v Jificah ni dvignil glave, da bi mu nihče ne videl v obraz. Pred hišo rešil se je najprej koca, potem ogrnil se je s plaščem in še se ni ozrl. Živčasta desnica pomogla mu je z voza. Na Podleske vozove je težko stopati in še težje izstopati.

Stoprav zdaj je pogledal, kdo mu je prišel nasproti. A prestrašil se je nekoliko in jezik mu je za hip zastal.

Gospoda župnika spremljal je v svojo hišo sam Kvēt.

Oba ustopila sta molče v sobo Lisec zasvetil je le močnejše z očmi in z njimi nekako nezaupno meril gospoda župnika. A s praga se ni ganil.

"Gospod kaplan da je pri vas — bolan?"

Gospod župnik obstal je v veži in ostro pogledal Kvēta v obraz.

"In vi ste ga skrivali pri sebi?"

Gospod župnik ni niti čakal seljakovega odgovora. Imel le nedvojbeno še kako očitanje na

jeziku, a Kvēt odprl je že dveri v sobo z besedami: "Blagovolite izvršiti svojo dolžnost!"

V seljakovi sobi bila je neprijetna tišina. Le stara lesena ura pri vratih je hrkala, a tako, kakor bi se vsak hipec hotela ustaviti. Človeku, ki je ustopil, zazdelo se je, kakor bi mu v njegov obraz z vso silo zavél diš nesreče. Glave se je polasčala že omedlevica, in oči za hip niso videle.

Gospod župnik se tudi takoj ni mogel zavedeti. Trpelo je nekaj minut, predno se je ozrl in predno je ugledal na levi strani v sobi posteljo in na postelji smrtnobledo obličje, z zaprtimi očmi in s tesno sklenjenima ustnicama . . . Zraven klečala je s sklenjenima rokama mlada devojka z očmi neodvratno uprtimi v smrtnobledo obličje na postelji, sledeč z zimnično pazljivostjo vsak migljaj v na videz mrtvih potezah. Na mizi belel je čist prt in goreli sta voščenci pobarvani s pestrimi cveticami.

Devojka se je začuvši v sobi korake dvignila, poljubila gospodu župniku roko in ostavila sobo.

Smrtnobledo obličje na postelji se je premaknilo, oči so se odprle, obstale na prišleci in okolu tesno zaprtih ust se je nekaj zazibalo. Ali je bil morda nasmeh, ali pozdrav! Moj Bog! Kak nasmeh, ko so oči že skaljene s perutjo Morane, ko se nad

usta že nagiba tajinstvena roka, da bi na nje pritislila pečat večnosti! . . . Kako se more le pokazati nasmeh na ustih, ko zginja v temni megli mlado življenje, nad čegar zibelko so že spletale Rojenice nit, ki je vodila po poti samega odrekovanja. In vender so se nasmehala ta usta, odpirala se — oči jasnile so se za trenotek, glava dvigala se je više, a ni se mogla. Bila je tako slabotna . . .

Gospod župnik govoril je z zamolklim glasom in s postelje zvenelo je na njegovi nšesi le šepetanje, slabo, tiho, le včasih prerušeno od težkega, zlo naznanjujočega hropota, ravno tako, kakor stara lesena ura pri vratih, kateri je bilo videti, kakor da obstane vsak hipec.

Za precej časa odprle so se stoprav dveri in izstopil je gospod župnik. Krenil je proti nasprotnemu pragu, ki je vodil v izbo, kjer je bil Kvēt s Svētluško.

"Dobri ljudje! — Razžalil sem vaju! Ali mi odpustita?"

Gospod župnik ustopil je ves spremenjen. In pri tej prošnji tresel se mu je glas, kakor bi se bal, da mu odrečeta, da mu ne odpustita.

(Dalje prih.)

Ž njim zgubila je domovina naša zopet jednega svojih zvestih sinov, trg Središki jakega, za napredek vedno unetega občana, soproga njegova dobrega moža, otroka pa skrbnega in ljubečega očeta. — Lahka mu bodi zemljica! Blag mu spomin!

A. K.

Iz Belega grada 9. decembra. [Izv. dop.] Mej načrti zakonov, ki so se predložili skupščini, je pač jeden najvažnejših načrt o reorganizaciji vojske. Uvela se bode narodna milica, in s tem vojna moč Srbije jako pomnožila, hkratu pa postavila na narodno-zgodovinsko stališče. Ko se preustroji vojska, ne bode Srbija nič drugega, nego oborožen narod, narod v orožji. Vojske ne bode ničesar več ločilo od naroda, temveč bode ž njim jedina, ž njim gojila iste želje.

Srbska vojska bode zanaprej sestavljena iz redne vojske in narodne milice. Redna vojska se bode sestavljala iz stalne vojske in reserve. Stalna vojska bode majhna, v njej bodo vojaki služili le po jedno leto in potem 9 let v rezervi. Vojna dolžnost začneja se z 21. letom. Glavna vojna sila bode narodna milica, ki bode sestavljena iz dveh sklicev. V prvi sklic bodo pripadali vsi možki, ki so že odslужili redno vojno dolžnost ali pa so zaradi kacega uzroka oproščeni vojaške službe, do 40 leta, s katerim letom prestopijo v drugi sklic narodne milice. Kdor pa ni sposoben za nobeno vojno službo, plačeval bode vojaško takso, ki bode znašala 10% direktnega davka. Vojska bode razdeljena v pešce, konjike, topničarje in ženijce. Strokovne čete bodo: generalni štab, vojaški avditorijat, sanitetne čete, tehniški voj, poštni in brzojavni voj in vojaška duhovščina.

Vojaki narodne milice si bodo morali sami napravljati uniforme od domačega blaga po predpisih, ki se bodo izdali. Za ubožne bodo pa obleko napravile občine. Za vse prevažanje pri redni vojski imajo skrbeti občine, pri narodni milici pa oni vojaki milice, ki imajo svoje vozove. Vojaška taksa se bode stekala v zaklad za oboroževanje. Ravno tako bodo v ta zaklad plačevali velika zapuščinska in cerkvena posestva, delniške družbe in denarni zavodi po 10% direktnih davkov.

Plače bode v Srbiji dobival odslej general 10.104, polkovnik 7.073, podpolkovnik 5.052, major 4.042, stotnik prvega razreda 2.779, stotnik drugega razreda 2.274, nadporočnik 1.920 in poročnik 1.516 dinarjev. Poleg tega dobi vsak častnik še 234 dinarjev doklade za postrežbo in 20 kubičnih metrov drv za kurjavo. Častniki, ki morajo imeti konje, dobe po 250 dinarjev doklade za konja. Ob času mobilizacije dobi vsak častnik do stotnika 500 dinarjev za opravo.

Pri narodni milici se bode imenoval korporal deseterik, narednik dvajsetnik, poročnik vodnik, stotnik pa četnik. Pri divizijskih štabih se bodo osnovala zimske učilnice za izobraževanje četnikov in vodnikov narodne milice.

Ob vojski se bodo pa osnovali tudi oddelki prostovoljcev, katerim bodo poveljniki častniki ali pa druge sposobne osebe. Vseučilišni dijaki bodo v stalni vojski služili le pet mesecev. Važno je tudi, da v Srbiji ne bode mogel nikdo biti državni uradnik učitelj ali župnik, če ni zadostil vojaške dolžnosti.

To so glavne določbe tega načrta in iz njih se lahko vidi, da se bode po njem jako povečala moč Srbije in torej tudi njena veljava. Glavna stvar je pa, da se tako vojska, ki bode v tako tesnej zvezi z narodom, ne bode dala zlorabiti nikomur v protinarodne namene.

Domače stvari.

— (Društvo „Pravnik“) ima to soboto dne 14. decembra svoj shod v hotelu pri „Slonu“. Prične se ob 7 $\frac{1}{2}$ uri zvečer in na dnevnem redu mu je mej običajnimi točkami tudi predavanje društvenega odbornika gosp. Ant. Levca: „O preložitvi naroka § 13. pravdne novele.“ — K obilni udeležbi vabi odbor.

— (Pri sv. Petru pri Mariboru) umrl je v 84. letu dobe svoje gosp. Marko Glaser, častni kanonik in župnik. Pokojnik bil je vedno vrl narodnjak in obče spoštovan duhovnik. Bodi mu zemljica lahka!

— (Gospod dr. Janko Marolt,) sekundarij v deželni bolnici, imenovan je deželnim okrajnim zdravnikom na Vrhniki. Vrhničani dobe v njem vrlega zdravnika in rodoljuba.

— („Mir“) ima v poslednji številki več dopisov, ki pričajo, kako živo se zavedajo koroški

Slovenci. Iz Št. Petra pri Velikovci oglašil se je dopisnik, poudarjajoč potrebo slovenske posojilnice. Iz Podjunske doline naglašja dopisnik, kako koristno bi bilo ustanoviti gospodarsko politično društvo, katero bi bilo za kmete politična šola. Dopis iz Črne pa dokazuje, kako važna bi bila ondu posojilnica.

— (K valutnemu vprašanju.) „Presse“ javlja, da se prihodnje dni prične obravnava mej avstrijsko in ogersko vlado zaradi regulovanja valute, za kar bi trebalo okoli 400 milijonov posojila, ker bi se takozvani „Salinenscheine“ pustili v prometu in se samo državni bankovci skrcili na polovico. Ogerska vlada predlaga, da se kot jednota uvede frank (Franc-Währung).

— (Na Dunaji) je 10. t. m., kakor smo poročali v včerajšnjem telegramu, umrl znani pisatelj narodnih iger L. Anzengruber, star komaj 50 let. Najbolj znana igra njegova je „Pfarrer von Kirchfeld“.

— (Domača naša slikarica) gospodična Ivana Kobilca, katera je bila, kakor smo zadnjič jedenkrat po „Diritto Croato“ posneli, razstavila v Trstu jedno svojih slik, namerava sedaj tudi v Ljubljani, kakor se nam poroča, napraviti večjo razstavo, ki bode obsegala različne genre, študije in portrete (v oljnatih in v suhih barvah). Nadejati se je, da bode ta razstava prav interesantna ter da bode privabila mnogo občinstva in to tem bolj, ker je nje čisti dohodek namenjen dobroteljni napravi. Toliko za danes, prihodnjič povemo kaj natančnejega.

— („Hripa“) ali, kakor jo imenujejo nemški listi, „Influenza“, tudi „ruski nahod“, razširila se je v Peterburgu tako močno, da je ondu baje že 30.000 bolnikov. „Hripa“ širi se letos od vzhoda proti zahodu. Na Dunaji opazili so prvi slučaj koncem preteklega meseca, sedaj pa je število bolnikov že veliko, obolele so tudi že strežnice in mnogo zdravnikov in bolezen širi se iz sobe v sobo. Prvi obolel je za to boleznijo sekundarij na prvi kliniki občne bolnice, kmalu prišla je tudi druga klinika na vrsto. Profesor Nothnagel predaval je v ponedeljek o tej bolezni in pred vsem odločno ugovarjal, da bi to bila predhodnica velikih epidemij. „Hripa“ bila je znana že začetkom 16. stoletja, vendar nedostaja nam podrobnejših podatkov. Ni je bolezni, ki bi se tako silno razširila, kakor hripa. Niti pri koleri ni število bolnikov toliko, kakor pri tej nenevarni bolezni in 40.000 in 50.000 slučajev ni nič posebnega. Nothnagel misli, da se hripa širi po mijazmah, po vzduhu. Kaj natančnega pa se ne vé, ker je tedaj, ko je zadnjikrat razsajala po Evropi, bacterologija bila še v povojih. Ta nova bolezen preskočila je že v Pariz, kjer je obolelo v znani prodajalnici „Magazin du Louvre“ hkratu 400 oseb. Hripa sama na sebi ni nevarna, a vendar zelo nadležna bolezen, ki traja 8—14 dni. Začenja navadno z mrzlico, bolnika boli glava, ne diši mu jed, spanja malo, veliko nahoda. Nevarna je ta bolezen otrokom, starčkom in sploh slabotnim osobam. Kolikor znano, je ta bolezen že prikazala se v Peterburgu, Varšavi, Moskvi, Parizu, Dunaji, Krakovu, Lvovu itd. Ruski profesor dr. Filatov priobčil je v „Ruskih Vjedomostih“ zanimivo razpravo o tej bolezni. Dr. Filatov dokazuje, da je hripa nalezljiva in nadležna, a nikakor nevarna bolezen, in da tudi ni v nobeni zvezi s kolerom, marveč nastaja vsled neugodnega vremena. V Rusiji je bilo preteklo jesen več milijonov ljudi za hripo bolnih, a niti jedna oseba ni za to boleznijo umrla. Kot najboljšo sredstvo proti hripri priporoča v Peterburškem listu nek zdravnik žajbljev (Salbei) čaj. Vsaki čaši tega zdravila primeša se par kapljic najmočnejega cognaca. Po tem zdravilu začne se bolnik potiti, na kar mu odleže in je kmalu popolnoma zdrav. Rabi se tudi po trikrat na dan: Codeini puri $\frac{1}{16}$ gr., antipyrini 4 gr., natri bicarbonici $1\frac{1}{2}$ gr.

— (Iz Bolca) piše prijatelj našemu listu: Danes 10. t. m. ujeli so moji ribiči v Soči veliko postrv, ki je 1 meter dolga in tehta 12 kilogramov. — Ta lep eksemplar pojde mej drugim na bodočo Dunajsko razstavo.

— (Narodno bralno društvo v Zagorji) priredilo bode s prijaznim sodelovanjem kneškega na novega leta dan veselico, koje čisti dohodek je namenjen napravi društvene zastave. Podrobnejši program priobčil se bode pozneje.

— (Vabilo k dramatičnej predstavi.) katero napravi narodna čitalnica v Kamniku v nedeljo v 15. dan decembra 1889 na korist fondu za

prenaredbo odra. Igralo se bode „Požigalčeva hči.“ Resna igra s petjem v petih dejanjih. Česki spisal Jos. K. Tyl, poslovenil Josip Starč. Po igri prosta zabava. Ustopenina navadna. Preplatila se z ozirom na zgoraj navedeni namen hvaležno vsprejmo. Začetek ob 7. uri zvečer. K tej predstavi vabi najuljudnejše častite ude in goste odbor.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 10. decembra. Profesor Schrötter zbolel je za hripo (influenca). Na občni bolnici je 25 zdravnikov in mnogo služnikov zbolelo za to boleznijo.

Pariz 10. decembra. Izmej poštnih in brzojavnih uradnikov jih je 150 za hripo zbolelo. Sestavila se je zdravniška enketa.

Berolin 10. decembra. V Spandau-u zbolelo je v tovarni za puške več sto delavcev za hripo. Tudi v tukajšnjih večjih trgovinah množe se slučaji. Iz Gdanskega se javlja, da je ondukaj hripa že epidemična.

London 10. decembra. Tukaj se širi seveda nezajamčena vest, da bode braziljska narodna skupščina takoj, ko se snide, bivšega cesarja dom Pedra imenovala dosmrtnim častnim predsednikom braziljske republike.

Dunaj 11. decembra. Akoravno se kataralični slučaji, posebno v občni bolnici zelo množe, se vendar vsestranski konstatuje, da hripne epidemije (influence) doslej na Dunaji še ni.

Razne vesti.

* (Spomenik Kosovskim junakom.) Znano je, da je na Vidov dan, to je dne 15. junija 1389. leta palo na Kosovem polju pod turško gospodarstvo svoboda srbska. Ta dan je ondu poginilo mnogo vrlh in častitih junakov. Letos je minulo pet sto let, od kar je bila ta bitva in hočejo zatorej na Kosovem polju palim junakom v Kruševci postaviti spomenik. V ta namen so darovali kralj Aleksander 2500, kralj Milan 1500, kraljica Natalija 1000, Belgrajsko mesto 300 in regentje po 600 dinarjev.

* (Major iz ven službe K. Dobner,) ki se je pred jednim letom izjavil, da je pripravljen voditi znano afriško ekspedicijo, in se je zatorej po časopisih mnogo pisalo o osobi njegovi, umrl je v garnizijski bolnici v Budimpešti.

* (Most čez „Canal la Manche“.) Družba kapitalistov prosila je trgovinsko ministerstvo francosko za koncesijo, da sme premostiti morsko ožino mej Francosko in Angleško, katera je mej Folkestonom in predgorjem Cap Gris-Nez najozja a vendar 35 kilometrov dolga. Ker se most ne bi zgradil v premi črti, ampak z ozirom na morske plitvine nekoliko zakrivljen, bode vsa njegova dolžina znašala 38.600 metrov, torej skoro dvakrat toliko, kakor je iz Ljubljane na Vrhniko. Orjaški most bode jeklen in visel bode na 118 stebrih, ki bodo od 100 do 500 metrov narazen. Za vseh 118 stebrov bode treba štiri milijone kubičnih metrov betonskega zidovja. Za vsak stebor bode povprek treba 476 delavnikov, k temu pa treba še dodati 160 dni, ko bodo viharji zgradbo ovirali. Seveda se bode ob jednem začelo graditi več stebrov, vendar je delo proračunjeno na deset let. Most bode 50 metrov nad morjem in največje ladije bodo lahko plule pod njim. Gorenji jekleni del mosta bode tehtal 771.265 ton. Kar se tiče troškov, so podjetniki proračunali, da bode doljeni del stal 380, gorenji pa 480, vkupe 860 milijonov, približno torej jedno milijardo. Ker se vsako leto prevažajo povprek dva milijona potovalcev in 14 milijonov ton čez kanal, je pač jasno, da se bode ogromno to podjetje izplačevalo. Za zdaj treba samo še počakati, bodeta li francoska in angleška vlada dali dovoljenje za orjaški ta most, ki bode nadkrijeval največje stavbe vseh časov in narodov.

* (Kaj se vse izumi?) Kako veliko reči je že izumil človeški um, kaže to, da so v zjednotenih državah že izdali do pol milijona patentov. Nekateri izumbe so pa tudi po tem. Nekdo je izumel pripravo, s katero se kokoši goljufajo ali slepe. To je pod gnezdnom napravljena zaklopnica. Kakor hitro kokoš jajce znese, se zaklopnica odpre in jajce pade v spodaj obešeno mošajo. Kokoši sedaj drugega ne kaže, kakor drugo jajce znesti. Drugi je vzel patent na izpoklejenega papirja narejeno mačko, katere oči pa so osvetljene s forforjem. Patentovana mačka sedi v kotu celo noč in straši podgane in miši, sne seveda nobene ne. Nek prijatelj otrok si je dal patentovati „Baby-ja“, ki se s čudovito spretnostjo in naravnostjo plazi po vseh štirih. Nekdo je pa izumil listino z revolverjem. Če vas sreča ropar in hoče od vas imeti denar in imate tako listino, daste mu jo brez skrbi, kajti kakor hitro jo zločinec prime, sproži se v njej skrit samokres in tri do pet krogelj ga hkratu zadene v noge, in ga toliko poškoduje, da se ga ni več bati.

* (Pozno potegovanje za dedščino.) Dva gospoda holandskega rodu prišla sta v London.

Oba zadržujeta, da sta naslednika pred 50 leti brez oporoke umrlega Holandca Hermana Hake, ki je bil zapustil ogromno premoženje, ki je pripalo kroni, ker se ni nikdo oglašil. Premoženje je sedaj naraslo z obrestmi na 1.000.000 funtov sterlingov. Ko je Hake umrl, imel je nečaka v Holandiji, ki pa o Hakevi smrti ni bil ničesar zvedel. Dva nečakova sinova sta se izselila v Ameriko. Tudi ta dva sta umrla, ne da bi bila zvedela za zapuščino. Poslednja sta imela štiri sinove, kateri se sedaj poganjajo za zapuščino.

(Človek, ki more kaj prenesti.) Izredno ječ človek je pač v Budjevicah nameščen igrarlec Robert Felder. Sedel je pred malo dnevi v Plznski pivarni. Pregledal je jedilni list in menil, da bi lahko vse zaznamovane jedi použil, ko bi ne bil njegov posel tako slab. Gostilničar, čuvši to, je bil takoj pripravljen staviti ž njim za ceno jedil in še za steklenico sektijskega vina. Predzadnji terek zvečer vršila se je ta gostinska stava v pričo 20 oseb. V jedni uri použil je g. Felder v čerjico, obstoječo iz sledečih jedil: Juha z jajcem, pražena govedina, juha z razrezanimi mesnimi kosi (Ragout à la Richelieu), golaž, telečja pečenka s salato, suhi jezik z graham, pražena govedina, zakuhana juha, divjega prašiča pečenka s šipečjimi jagodami in cmoki, polži, sir in dvoje kruhov. Vse po celi porcijo! Kot ulažilo sta mu bila še dva litra Plznskega piva. Po tem več kakor blagoslovljenem obedu je „ječ“ učenec Talije pil še stekleničico ruma in skledico črne kave, prižgal si smodko, bil vesel in dobre volje. Drugi dan je ustal zdrav in se veselil pri jutranji kavi dobljene stave.

„LJUBLJANSKI ZVON“

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Umrli so v Ljubljani:

9. decembra: Rozalija Rom, hišna posestnica, 86 let, Poljanski nasip št. 12, za oslabljenjem.

10. decembra: Jožef Boch, hlapec, 21 let, Karolinska zemlja št. 4, za srčno kapljo. — Karol Reder, konduktorjev sin, 14 mes., Franciškanse ulice št. 6, za božjastjo. — Florijan Azman, krojač, 50 let, Poljanski nasip št. 50, za vnetjem hrbtne meze.

V deželnej bolnici:

9. decembra: Fran Steblaj, gostač, 59 let, za pljučnim emfizemom.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
10. dec.	7. zjutraj	735.0 mm.	-8.6° C	sl. szh.	obl.	0.00 mm.
	2. popol.	733.6 mm.	-2.8° C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	732.5 mm.	-4.2° C	sl. vzh.	obl.	

Srednja temperatura -5.2°, za 4.6° pod normalom.

Dunajska borza

dné 11 decembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 85.85	gld. 85.75
Srebrna renta	86.45	86.30
Zlata renta	107.85	108.10
6% marčna renta	100.80	100.60
Akcije narodne banke	921	920
Kreditne akcije	317.50	317.50
London	117.75	117.70
Srebro	—	—
Napol.	9.35	9.35 1/2
C. kr. cekini	5.61	5.61
Nemške marke	57.77 1/2	57.75

Že več nego petdeset let preverjeni in v obče priljubljeni toaletni predmeti za

gojenje kože

kakor:

Eau de Lys de Lohse,

jedino branilo proti ogorelosti, odstrani gotovo vse nečistosti kože, kakor: rumene lise, mozolje, bakreno rdečico, naredi obraz, vrat, pleča in roke svetlo bele, daje polti zdravi, mladostni vid. V originalnih flakonih z navdnilom za rabo.

Lohse-ovo lilinomlečno milo,

zaradi svoje čistote in milobe najboljšo toaletno milo, ki ohrani vsled tega, da ima mnogo tolašče v sebi, kožo gibčno in mehko.

Lohse-ov lilin poudre,

za po dnevi in zvečer, nenavadno fine in nežne kakovosti, držeč se in neviden na koži, bolj baržanast, nego vsi drugi nahajajoči se poudres, bel in roza za blondinke, rumen za brinetke.

Gustav Lohse, 46 Jäger-Strasse, Berlin,

dvorni parfumeur.

(719—21)

☞ Dobivajo se v vseh prodajalnicah parfuma in galanterijskega blaga. ☞

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dragotin Hribar.

4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	132 gld.	50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	173	25
Ogerska zlata renta 4%	100	100	60
Ogerska papirna renta 5%	97	75	75
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	122	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	115	75	—
Kreditne srečke	100 gld.	185	40
Budolfove srečke	10	20	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	146	70
Tramway-društ. velj. 170 gld. a v.	222	—	—

Izjava.

Že nekaj časa hodi učenec po stanovanjih mojih častitih p. n. naročnikov in ponuja čevlje na prodaj, zatrjujoč, da je iz moje trgovine in da sem jaz vsled slabe trgovine primoran svojo zalogo narejenih čevljev po ceni na ta način prodajati.

Prisiljen sem izjaviti svojim častitim p. n. naročnikom, da nikdar čevljev iz svoje zaloge ne dajem prodajati na gorenji način in hkratu svarim onega sleparja, ki zlorabi ime moje, da bi prodal svoje slabo blago.

Alojzij Kunst,
čevljar.

(1018)

Trgovski pomočnik

22 let star, izučen v trgovini z mešanim, večinoma špeci-rjskim blagom, premenil bi rad svoje mesto. Po-nudbe upravištvu „Slovenskega Naroda“. (1008—2)

Mlad inteligenten gospod in go-spica, ki imata vsak po 10.000 goldinarjev premoženja, želita in sicer gospod s pošteno gospico, a gospica s poštenim gospodom v korespondenco stopiti. (1010—2)

Prijazne ponudbe (če mogoče s sliko) naj se blagovolč poslati za oba pod „S. 26 J. 19“ poste restante Ljubljana.

Naznanilo in priporočilo!

Ker je moja filijalna delavnica tik mesar-skega mostu na prostem in je proti obrtni postavi in sploh tudi ni moč, da bi se v velikem mrazu zunaj delalo, sem jo za zimski čas opustil, ter opozarjam p. n. ob-činstvo, naj izvoli potrditi se do moje prave delavnice v lastnej hiši nasproti parnega mlina in me počastiti z mnogobrojnimi naročili. V zagotovljenju najboljših in cene postrežbe se toplo priporočam z velespoštovanjem

Vinko Čamernik,
kamnosek.

(1000—2)

Tuji ci:

10. decembra.
Pri Stou: Weiner, Mussard, Kno-s. Sachert z Dunaja. — Hubesch iz Bu-dejevice. — Praschniker iz Kamnika. — Casper iz Prage. — Munsch iz Opa-tije.

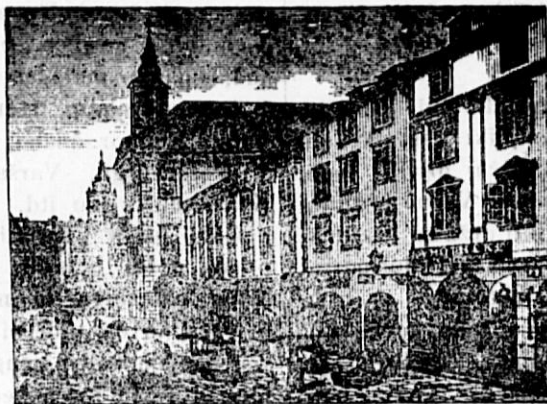
Pri Mallé: Enphrat, Breda, Glas, Deutscher, Habelka, Löwy z Dunaja. — Jeglič iz Sinja. — Hieng iz Raketa. — Roter iz Solnograda. — Bichal iz Prage. — Hafner iz Št. Petra.

Pri avstrijskem ce-sarji: Novak iz Vipave. — Kovacic iz Soderše. — Ruier iz Beckovca.

Pri Bavarskem dvo-ru: Lang iz Kočevja. — Južnem ko-o-dvoru: Remer iz Brežic.

Gradeo: Lekarna Vendelina pl. Trnkóczy ja, deželna le-karna, Sackstrasse.

Dunaj: Lekarna Viktorja pl. Trnkóczy-ja, „pri sv. Fran-čišku“, (ob jednom kemična tovarna), V., Hunds-thurmstrasse 113.

Dunaj: Lekarna Julija pl. Trnkóczy-ja, „pri zlatem levu“, VIII., Josefstädterstrasse 30.

Dunaj: Lekarna dr. Otóna pl. Trnkóczy-ja, „pri Radec-kiju“, III., Radetzkyplatz 17.

☛ Zunanja naročila se s prvo pošto izvršujejo. ☛

Pojasnilo in svarilo! S svarilom svojim nesem mislil salicilnih iz-delkov gospodov posestnikov lekarn W. Ma-yerja, G. Piccolija in J. Svobode, ker za to ni nobenega poviata. Ljubljanski lekarnični najemnik je v časopisih proslavljal in proslavlja v koledarjih, n. pr. „Deutscher Kalender 1890“ in „Narodni Koledar 1890“ poleg drugih predmetov tudi salicilne izdelke svoje, kot posebno dobre in preverjene. Sedaj pa svari najemnik one lekarnice občinstvo, baje na podlagi napravljenih slabih posku-sov, v „Poslanem o salicilu“ in „brez salicila“ pred rabo tacihi sredstev. Kakemu salicilu se ima ta gospod zahvaliti za slabe skušnje, nas ne briga, mi moremo temu nasproti kazati le na izvrstne uspehe, ki so se dosegli v več letih z našim kemično čistim salicilom. Se ve da skoduje kemično nečista salicilna kislina ali salicilnokislil natron, ker sta oba pomešana z razrušujočim fenolom, kar je znanstveno dokazano, toda tako blago prodajati ni dovoljeno. Salicilni izdelki morajo, da se dosežejo ugodni uspehi, biti pripravljeni iz zaježeno čisto kemičnih snovi, v katerih ne sme biti niti sledu fenola, to je, iz po medicinske znanosti kot dobro lekarniško blago priznanih zdravil. Poslednji čas so se začeli sli-šale pritožbe o slabih ponaredbah. Zatorej treba biti pri kupovanju jako pazljiv, naši salicilni izdelki imajo ime Trnkóczy in oblastveno priznano znamko.

(1014—1)

Hiša na prodaj.

Iz proste volje prodam (radi tega, ker sem kupil drugo v Šmartnem pri Litiji št. 58.) svojo hišo, ležečo v Zavrstniku pri Litiji, ob kantonski cesti, držeči v Ljub-ljano. Pri hiši je lep sadni vrt in nekaj njive. Pri-pravno je za vsakršno kupčijo ali gostilno. Cena ji je 1700 gld. — Natančneje pove prodajalec

(1017—1)

Ivan Kaplija,
v Ljubljani, Židovska steza št. 10.

Glavno zastopstvo v Ljubljani

za Kranjsko neke že uvedene zavarovalne družbe se odda. Solidni, v tej stroki izved ni prositelji naj pošljejo svoje ponudbe s priloženimi referencami pod „G. G. Y.“ na Rudolf Mosse na Dunaji. (1009—2)

Zadruga užitninskega davka v Il. Bistrici išče

dacarja

z letno plačo 432 gld.

(1004—3)

Zastopnik: Mat. Vallenčič.

Kdor želi kaj podariti

za Božič

otrokom, damam, gospodom,

zahteva naj ilustrovani božični seznam, ki se mu takoj pošlje franko. (1011-3)

J. NEFF, Praga, Graben 39.

Zobozdravnik

AVGUST SCHWEIGER

ordinuje vsak dan od 9. do 12. ure dopolu-dne in od 2. do 5. ure popoldne.

Stanuje (908—14)

v hotelu „Pri Malič“, II. nadstropje, št. 23.

Nova neprekosljiva Pariška plomba, priznana od avtoritet za najboljšo, zobem jednake barve ter na-domesti v svojej trajnosti zlato plombo.

Nepresegljivo za zobe

I. salicilna ustna voda

aromatična, upliva okrepčeva-joče, zabranjuje gnjilobo zob ter odstranjuje iz ust neprijetni duh. Jedna velika steklenica 50 kr.

II. salicilni zobni prašek

splošno priljubljen, upliva jako okrepčeva-joče ter ohranjuje zobe svetlo bele, a 30 kr.

Navedeni sredstvi, o katerih je došlo mnogo zahvalnih pism, ima vedno sveži v zalogi ter vsak dan po pošti pošilja

lekarna

Ubal pl. Trnkóczy

diplomovani posestnik lekarnice in kemik poleg mestne hiše v Ljubljani.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.